

บทที่ 3

สัญลักษณ์และลักษณะของเลขเรียกหนังสือ

สาระสำคัญ

การจัดหมู่หนังสือระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันใช้สัญลักษณ์แบบผสม ประกอบด้วย อักษรโรมันและตัวเลขอารบิก รูปแบบของเลขเรียกหนังสือมีส่วนประกอบที่สำคัญสองส่วน คือ เลขหมู่หนังสือ และเลขประจำหนังสือหรือเลขผู้แต่งหรือเลขคัดเตอร์

จุดมุ่งหมาย

1. บอกลักษณะของการจัดหมู่หนังสือระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้
2. อธิบายลักษณะของเลขหมู่หนังสือและวิธีการแบ่งหมวดหมู่ได้
3. อธิบายความหมายของเลขประจำหนังสือ (Book number) เลขผู้แต่ง (Author number) และเลขคัดเตอร์ (Cutter number) ที่ใช้ในระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้
4. บอกวัตถุประสงค์ของการกำหนดเลขประจำหนังสือได้
5. อธิบายการกำหนดเลขผู้แต่งจาก “ตารางเลขประจำหนังสือของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LC Book Number Table)” ได้
6. อธิบายการใช้ปีที่พิมพ์และสัญลักษณ์ของชื่องานเป็นส่วนหนึ่งในเลขเรียกหนังสือได้

การจัดหมู่หนังสือด้วยระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันใช้สัญลักษณ์แบบผสม (Mixed Notation) ประกอบด้วยตัวอักษรโรมัน 1-3 ตัวอักษร และตัวเลขอารบิกตั้งแต่จำนวน 1-9999 เพื่อแสดงถึงหมวดหมู่ของแขนงวิชาความรู้และลักษณะเนื้อเรื่องของสิ่งพิมพ์ ในบางกรณีอาจมีการใช้เลขทศนิยม (Decimal) เลขคัตเตอร์ 1-2 จำนวน (Cutter Numbers) และปีที่พิมพ์

เลขเรียกหนังสือ (Call Number) ของระบบนี้ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ เลขหมู่หนังสือ (Class Number) และเลขประจำหนังสือ (Book Number) และบางกรณีอาจเพิ่มสัญลักษณ์อื่นที่จำเป็นเพื่อระบุลักษณะเฉพาะงานเขียน ประเภทของสิ่งพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และเลขประจำเล่ม (Volume Number)

รูปแบบของเลขเรียกหนังสือ มีดังนี้

1. เลขหมู่หนังสือ
 อักษรโรมัน 1-3 ตัวอักษร
 เลขจำนวนเต็มตั้งแต่ 1-9999
 จุดทศนิยม+ตัวเลข (ถ้ามีการขยายของเลขหมู่)
 เลขคัตเตอร์ (เลขประจำหนังสือ)
 ปีที่พิมพ์ (ถ้าเหมาะสม)

2. เลขหมู่หนังสือ
 อักษรโรมัน 1-3 ตัวอักษร
 เลขจำนวนเต็มตั้งแต่ 1-9999
 จุดทศนิยม+ตัวเลข (ถ้ามีการขยายของเลขหมู่)
 เลขคัตเตอร์ใช้แทนเนื้อเรื่องเหมาะสม
 (ประกอบด้วยจุดทศนิยม+ตัวอักษร+ตัวเลข)
 เลขคัตเตอร์จำนวนที่ 2 (เลขประจำหนังสือ)
 ปีที่พิมพ์ (ถ้าเหมาะสม)

3.1 เลขหมู่หนังสือ (Class Number)

เลขหมู่หนังสือ (Class Number) คือ สัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้แทนเนื้อเรื่องของหนังสือเพื่อจัดกลุ่มสิ่งพิมพ์ที่มีลักษณะเนื้อเรื่องเหมือนกันหรือเกี่ยวข้องกันอยู่ในที่เดียวกัน สัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้นนี้เป็นตัวช่วยชี้แนะบอกให้ทราบว่าเนื้อหาสาระของหนังสือเล่มนั้นถูกจัดไว้ในหมวดหมู่ใด

ลักษณะเฉพาะของเลขหมู่หนังสือของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ประกอบด้วยสัญลักษณ์แบบผสม คือ มีอักษรโรมันตัวพิมพ์ใหญ่ 1-3 ตัวอักษร ซึ่งได้มาจากหมวดใหญ่ (จากการแบ่งหมวดหมู่ครั้งที่ 1) 20 หมวด หรือหมวดย่อย (จากการแบ่งหมวดหมู่ครั้งที่ 2) ตามด้วยตัวเลขอารบิก 1-4 จำนวน และอาจมีเลขทศนิยมสั้น ๆ 1-3 ตำแหน่ง และ/หรือเลขคัตเตอร์แสดงการแบ่งย่อยเนื้อหา ตามลักษณะชื่อเฉพาะของเนื้อหา ชื่อเฉพาะทางภูมิศาสตร์ เลขคัตเตอร์ประกอบด้วยอักษรโรมัน และเลขอารบิก ตัวอักษรจะเป็นอักษรตัวแรกของชื่อเนื้อหาเฉพาะ หรือชื่อเฉพาะทางภูมิศาสตร์ ส่วนเลขอารบิกจะกำหนดขึ้นจาก “ตารางเลขประจำหนังสือของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน” (LC Book Number table) (รายละเอียดของการกำหนดเลขประจำหนังสือกล่าวไว้ในหัวข้อ 3.2) เลขคัตเตอร์ในระบบ

ตัวอักษรโรมันที่ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนเลขหมู่มีลักษณะดังนี้

ตัวอักษรโรมัน 1 ตัว = ใช้แทนหมวดใหญ่ (Class)

เช่น P เป็นสัญลักษณ์ของหนังสือหมวดภาษาศาสตร์และวรรณคดี

Q เป็นสัญลักษณ์ของหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์

ฯลฯ

ตัวอักษรโรมัน 2-3 ตัว = ใช้แทนหมวดย่อย (Subclass)

เช่น PN เป็นสัญลักษณ์ของหนังสือวรรณคดีทั่วไป

PA เป็นสัญลักษณ์ของวรรณกรรมสำหรับเด็ก

QA เป็นสัญลักษณ์ของแขนงวิชาคณิตศาสตร์

QD เป็นสัญลักษณ์ของแขนงวิชาเคมี

ฯลฯ

ยกเว้น 1. ในหมวด E-F (ประวัติศาสตร์อเมริกัน) และหมวด Z (บรรณานุกรมและบรรณารักษศาสตร์) ไม่มีการแบ่งหมวดย่อยโดยใช้ตัวอักษรโรมัน 2 ตัว

2. การแบ่งหมวดย่อยโดยใช้ตัวอักษรโรมัน 3 ตัว มีใช้ในหมวด D (ประวัติศาสตร์ทั่วไป) และประวัติศาสตร์สมัยโบราณ) และหมวด K (กฎหมาย)

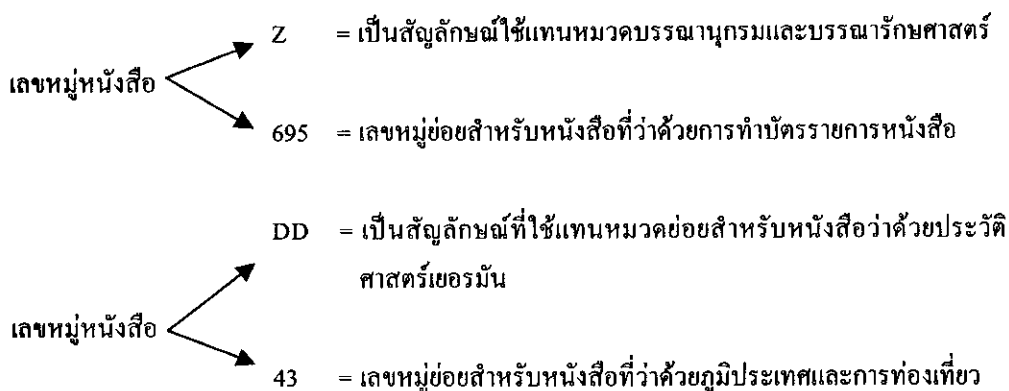
เช่น DJK เป็นสัญลักษณ์ของหนังสือที่ว่าด้วยประวัติศาสตร์ของยุโรปตะวันออก

KEA-KEY เป็นสัญลักษณ์ของหนังสือที่ว่าด้วยกฎหมายของประเทศแคนาดา

KFA-KFW เป็นสัญลักษณ์ของหนังสือที่ว่าด้วยกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

ภายใต้หมวดย่อย (Subclass) มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่ย่อย (Division) และหมวดหมู่ย่อยย่อย (Subdivision) แสดงโดยการใช้ตัวเลขอารบิกจำนวนตั้งแต่ 1-9999 ตลอดจนการใช้เลขทศนิยมเพื่อแทนลักษณะเนื้อเรื่องหรือลักษณะเฉพาะของแขนงวิชาในหมวดใหญ่หรือหมวดย่อย

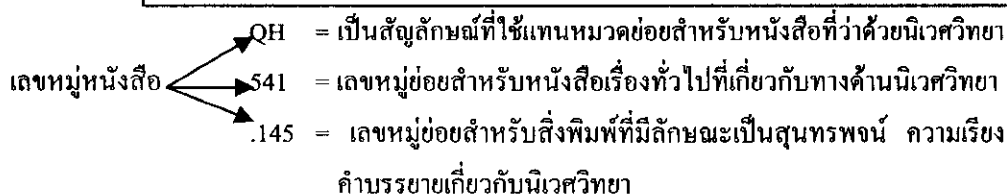
ตัวอย่าง

การใช้เลขทศนิยมจะใช้ในกรณีที่ต้องการขยายเลขหมู่เพิ่มขึ้นให้หนังสือมีสัญลักษณ์เฉพาะเจาะจงสำหรับเนื้อหาวิชาใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องหัวข้อเรื่องหรือสาขาวิชานั้น ๆ *

ตัวอย่าง

	QH	Ecology
ลักษณะการแบ่งย่อย	540	Periodicals, societies; congresses, serial collections, yearbook
	.3	Collected works (nonserials)
ภายใน	.4	Dictionaries and encyclopedia
	541	General works, treatises, and textbooks
หมวดหมู่ (Division)	.13	Popular works
	.14	Juvenile works
หมวดหมู่ (Division)	.145	Addresses, essays, lectures
	.15	Special aspects of the subject as a whole, A-Z
ลักษณะการแบ่งย่อย	.M3	Mathematical models
	.R4	Remote sensing
	.2	Study and teaching. Research
	.3	Biological productivity
	.5	By tape of environment, A-Z

การแบ่งย่อยของเลขหมู่หนังสือในระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันอีกวิธีหนึ่ง คือ การใช้อักษรและตัวเลขที่ช่วยความจำ (Mnemonic letter-number combinations) ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับเลขคัตเตอร์ที่ใช้เป็นเลขประจำหนังสือ (เลขผู้แต่ง) แต่มีลักษณะและความหมายที่ใช้แทนเนื้อเรื่อง

*ระบบการจัดหมู่หนังสือบางระบบ ใช้เลขทศนิยมเพื่อใช้แทนเนื้อหาวิชาย่อยรองลงมา (Subordination) เพื่อแบ่งหมวดหมู่สิ่งพิมพ์ให้ละเอียดยิ่งขึ้น

ต่างกัน เลขคัตเตอร์ที่ใช้แบ่งย่อยเลขหมู่นี้ อาจใช้แทนเนื้อเรื่องแบ่งแยกตามภูมิศาสตร์ ชื่อบุคคล ชื่อหน่วยงาน หรือชื่อเรื่องเฉพาะ เป็นลักษณะของการใช้แทนเนื้อหาวิชาย่อยรองลงมา (Subordination) ของเลขหมู่อื่น ๆ ที่มีคำสั่งให้แบ่งย่อย “A-Z” ปรากฏอยู่ โดยทั่วไปการแบ่งย่อยเลขหมู่โดยการใช้อักษรคัตเตอร์นี้จะปรากฏในส่วนที่เป็นรายละเอียดของเลขหมู่ (Schedule)

(ดูตัวอย่าง QH Ecology ข้างต้นประกอบ)

ตัวอย่าง

QH 541.15	Special aspects of ecology as a whole, A-Z
	.M3 Mathematical models
	.R4 Remote sensing

.M3 และ .R4 เลขคัตเตอร์ที่ใช้แทนชื่อเรื่องเฉพาะ

ลักษณะของ
เลขคัตเตอร์
ใช้แทน
ชื่อเฉพาะ

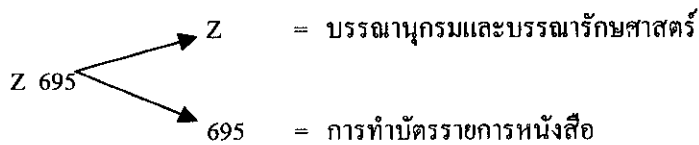
TX	คหเศรษฐศาสตร์
	การเก็บอาหารและการถนอมรักษาอาหาร
612	ชื่ออาหารเฉพาะและการปรุงรส
	Special foods and condiments, A-Z
	.A6 Apples
	.A7 Asparagus
	.C3 Cabbage
	.C4 Cheese
	.C6 Corn
	.C7 Crabs
	.C8 Cucumbers
	.E4 Eggs
	.F5 Fish (General)
	.G5 Ginger

Taiwan	.T28
Thailand	.T5
United States	.U6
Uruguay	.U8
Venezuela	.V4
Yugoslavia	.Y8

ลักษณะของเลขคัตเตอร์ที่ใช้แทนชื่อ
ประเทศ
(แบ่งย่อยแยกตามภูมิศาสตร์)

การตีความหมายของ “เลขคัตเตอร์ (Cutter numbers)” ในการจัดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน หมายถึง เลขที่จะต้องอยู่หลังจุดทศนิยมเสมอ ดังตัวอย่างที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ลักษณะของเลขหมู่นั่งสี่ของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันมีหลายลักษณะดังต่อไปนี้

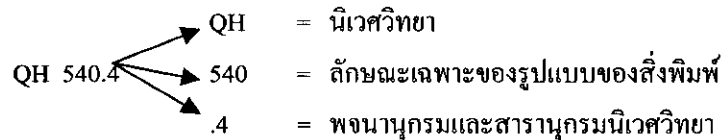
1. อักษรโรมันตัวเดียว + เลขอารบิกจำนวนเต็ม เช่น

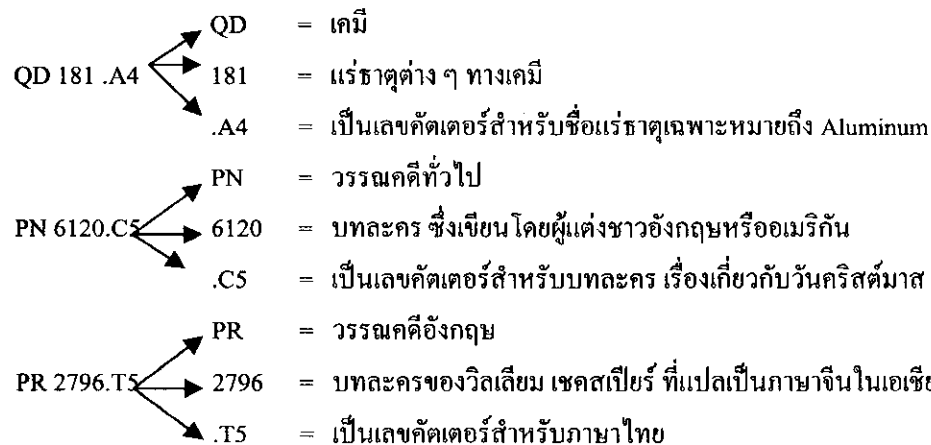
2. อักษรโรมันสองตัว + เลขอารบิกจำนวนเต็ม เช่น

3. อักษรโรมันตัวเดียวหรือสองตัว + เลขอารบิกจำนวนเต็ม + จุดทศนิยม (ตัวเลข) เช่น

4. อักษรโรมันตัวเดียวหรือสองตัว + เลขอารบิกจำนวนเต็ม + จุดทศนิยม (อักษรโรมัน + ตัวเลขอารบิก) เช่น

การจัดเรียงเลขหมู่จะจัดเรียงตามลำดับเลขหมูน้อยไปหาเลขหมู่มาก

เช่น	PR	วรรณคดีอังกฤษ
	63	ประวัติการวิจารณ์วรรณคดีอังกฤษ
	635	ประวัติบทละครของอังกฤษ
	.H4	บทละครเกี่ยวกับวีรบุรุษ (Heroes)

.O53		บทละครฉากเดียว (One-act drama)
4972	.M3	วรรณคดีประพันธ์โดย Maginn, William
	.M33	วรรณคดีประพันธ์โดย Mahony, Francis Sylvester
	.M5	วรรณคดีประพันธ์โดย Mallock, William Hurrell

3.2 เลขประจำหนังสือ (Book Number)

เลขประจำหนังสือ (Book Number) คือ สัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้หนังสือที่อยู่ในหมวดหมู่เดียวกันมีสัญลักษณ์ต่างกัน โดยทั่วไปเลขประจำหนังสือประกอบด้วย ตัวอักษรตัวแรกซึ่งได้มาจากรายการหลัก (Main entry) ได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ชื่อหน่วยงาน (องค์การหรือสถาบัน) และชื่อของงาน กับเลขอารบิกที่กำหนดขึ้นจำนวนหนึ่งเพื่อใช้เป็นเลขผู้แต่ง (Author number) เมื่อเลขประจำหนังสือใช้ประกอบกับเลขหมู่หนังสือ เรียกรวมกันว่า **เลขเรียกหนังสือ (Call number)**

เลขประจำหนังสือที่ใช้กับระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ไม่ได้กำหนดจากตาราง “Cutter-Sanborn Author Tables” เหมือนกับที่ใช้กับระบบทศนิยมดิวอี้ แต่ได้กำหนดจาก “ตารางเลขประจำหนังสือของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน” (LC Book Number Table) ของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน โดยเฉพาะ แต่เมื่อก้าวถึงเลขผู้แต่งก็ยังเรียกติดปากว่า “เลขคัตเตอร์” (Cutter number) ทั้งนี้เพื่อเป็นเกียรติแก่ ชาร์ลส์ เอมมี คัตเตอร์ (Charles Ammi Cutter) ผู้คิดสัญลักษณ์ตัวอักษรโรมันผสมกับตัวเลขอารบิกขึ้นเพื่อประโยชน์ในการจัดบริการของห้องสมุด โดยมีจุดทศนิยม (.) อยู่ข้างหน้าเลขประจำหนังสือ (หรือผู้แต่ง) เสมอ

เลขประจำหนังสือประกอบด้วยอักษรโรมันและเลขอารบิก อักษรโรมัน (ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่) ได้มาจากอักษรตัวแรกของชื่อผู้แต่งหรือชื่อเรื่องที่ใช้ลงเป็นรายการหลักในการทำบัตรรายการที่เป็นบัตรหลัก (main card) ของหนังสือ ส่วนเลขอารบิกจะกำหนดขึ้นจากตารางเลขคัตเตอร์ หรือตารางเลขประจำหนังสือของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางเลขประจำหนังสือ (หรือเลขผู้แต่ง) ของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน

1. อักษรตัวแรกเป็นสระ (A E I O U)

อักษรตัวที่ 2 :	b	d	l, m	n	p	r	s, t	u-y
เลขที่กำหนด :	2	3	4	5	6	7	8	9

2. อักษรตัวแรกเป็น S

อักษรตัวที่ 2 :	a	ch	e	h, i	m-p	t	u
เลขที่กำหนด :	2	3	4	5	6	7-8	9

3. อักษรสองตัวแรกเป็น Qu

อักษรตัวที่ 3 :	a	e	i	o	r	y
เลขที่กำหนด :	3	4	5	6	7	9

4. อักษรตัวแรกที่เป็นพยัญชนะอื่น ๆ นอกจาก S, Qu, Qa–Qt

อักษรตัวที่ 2 : a e i o r u y

เลขที่กำหนด : 3 4 5 6 7 8 9

5. ถ้าต้องการเพิ่มจำนวนเลขจำนวนที่ 2 สำหรับเลขผู้แต่ง/เลขคัดเตอร์

อักษรตัวที่ 3 : a–d e–h i–l m n–q r–t u–w x–z

เลขที่กำหนด : 2* 3 4 5 6 7 8 9

(*หรืออาจใช้สำหรับตัวอักษรที่ 3 ที่เป็น a หรือ b)

สำหรับตัวอักษรที่ไม่ปรากฏในตารางข้างต้น อาจกำหนดเลขให้สูงกว่าหรือต่ำกว่าเลขที่กำหนดในตารางได้ตามความเหมาะสม โดยดูจากเลขที่กำหนดไปแล้ว

ตัวอย่างกำหนดเลขประจำหนังสือ (หรือเลขผู้แต่ง)

1. ชื่อที่ขึ้นต้นด้วยสระ

Abernathy	.A2	Ames	.A45	Astor	.A84
Adams	.A3	Appleby	.A6	Atwater	.A87
Aldrich	.A4	Archer	.A7	Austin	.A9

2. ชื่อที่ขึ้นต้นด้วยอักษร S

Saint	.S2	Simmons	.S5	Steel	.S7
Schaefer	.S3	Smith	.S6	Storch	.S75
Seaton	.S4	Southerland	.S64	Sturges	.S8
Shank	.S45	Springer	.S66	Sullivan	.S9

3. ชื่อที่ขึ้นต้นด้วยอักษร Qu

*Qadriri	.Q2	Quick	.Q5	Qureshi	.Q7
Quabbe	.Q3	Quist	.Q6	Quynn	.Q9
Queener	.Q4				

(*ชื่อที่ขึ้นต้นด้วยอักษร Qa–Qt ใช้เลขที่กำหนด 2–29)

4. ชื่อที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะอื่น ๆ

Carter	.C3(7)	Cinelli	.C5(6)	Cullen	.C8(4)
Cecil	.C4(2)	Corbett	.C6(7)	Cyprus	.C9(6)
Childs	.C45	Croft	.C7(6)		

*( ) = ถ้าต้องการใช้เลข 2 จำนวน

5. ถ้าต้องการขยายเลขประจำหนังสือสำหรับอักษรตัวที่ 3

Cabot	.C3	Callahan	.C34	Carter	.C37
Cadmus	.C32	Campbell	.C35	Cayelli	.C38
Caffrey	.C33	Cannon	.C36	Cazalas	.C39

จำนวนเลขที่เป็นจุดทศนิยมสามารถขยายหรือเพิ่มเติมได้ แต่การกำหนดเลขประจำหนังสือของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันจะไม่นิยมใช้เลข 0 และเลข 1 เพื่อป้องกันความสับสนในการจัดเรียงตามลำดับตัวอักษร เพราะเลข 0 มีลักษณะเหมือนอักษร O ถ้าต้องการกำหนดที่ต่ำกว่า .2 จะกำหนดด้วยเลข .12 .13 .14 .... ตามลำดับ เช่น

Aagard	.A12
Aamodt	.A128
Abbott	.A15
Abert	.A17

ถ้าหนังสือในหมวดหมู่เดียวกันเขียนโดยผู้แต่งมีชื่อสกุลเหมือนกัน แต่ชื่อต้นต่างกันอาจกำหนดเลขผู้แต่งให้ต่างกันก็ได้โดยขยายเลขฐานเป็นเลข 2 จำนวน

เช่น	Steel	มีเลขพื้นฐาน คือ .S7
ดังนั้น	Frank Steel	.S7
	James Steel	.S75
	Roger Steel	.S78

ในทางปฏิบัติการกำหนดเลขประจำหนังสือของระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันนั้น เลขผู้แต่งสำหรับหนังสือที่มีชื่อผู้แต่งคนเดียวกัน แต่อยู่ต่างหมวดหมู่กัน อาจจะใช้เลขผู้แต่งไม่เหมือนกันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้กำหนดเลขหมู่ซึ่งเป็นผู้ที่ทราบวิธีการจัดเรียงลำดับหนังสือ (Shelf-listing) เป็นอย่างดีและขึ้นอยู่กับปริมาณของหนังสือที่มีในห้องสมุด ห้องสมุดที่มีปริมาณหนังสือมาก จะกำหนดเลขผู้แต่งอย่างน้อย 2-3 จำนวน เช่น

TL	Splaver, Sarah, 1921—
561	Someday I'll be an aerospace engineer..... 1967.
.S65	
T	เทคโนโลยี
TL	ยานยนต์ วิชาการบิน
561	อาชีพของวิศวกรบิน
.S65	เลขผู้แต่ง

Z	Splaver, Sarah, 1921—
682	Someday I'll be a librarian.....1967.
.S735	
Z	บรรณานุกรมและบรรณารักษศาสตร์
682	บุคลากรในวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์
.S735	เลขผู้แต่ง

การกำหนดเลขประจำหนังสือสำหรับหนังสือของห้องสมุดที่มีปริมาณหนังสือไม่มากนัก นิยมใช้ตัวเลขเพียงจำนวนเดียว เมื่อห้องสมุดมีหนังสือเป็นจำนวนมากจึงขยายเลขประจำหนังสือ ออกเป็น 2-3 จำนวนตามความจำเป็นเท่านั้น

วัตถุประสงค์ในการกำหนดเลขประจำหนังสือ

ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้กำหนดเลขประจำหนังสือเพื่อ

1. กำหนดเลขผู้แต่งหนังสือ (Author number/Cutter number) เพื่อเป็นสัญลักษณ์ประจำหนังสือ และเพื่อความสะดวกในการจัดเรียงหนังสือตามลำดับบนชั้นหนังสือ
2. ขยายเลขหมู่ย่อยให้ละเอียดขึ้นจากคำสั่งให้แบ่งย่อย โดยการใช้เลขตัดเตอร์ (Cutter numbers) ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ชื่อบุคคล (ได้แก่ นักประพันธ์ ฯลฯ) ; ชื่อทางภูมิศาสตร์ (ได้แก่ ประเทศ รัฐ เมือง, ตั้งแต่ A-Z) ; ชื่อเรื่องเฉพาะ เป็นต้น

ตัวอย่าง ชื่อบุคคล (นักประพันธ์)

PS	American Literature
	Individual authors
	19th century
3157.W2	Wasson, David Atwood
.W318	Waterloo, Stanly, 1846-1913
.W4	Watterson, Henry
.W5	Watterston, George
.W6	Webb, Charles Henry ("John Paul")
.W8	Weeks, Robert Kelly
.W9	Weiss, Susan Archer

ตัวอย่าง ชื่อเรื่องเฉพาะ

PS 3250-3298	Whittier, John Greenleaf (II) Poems
3255.A4	Among the hills, and other poems
.A7	At sundown
3257.C2	Captain's well
.D3	Demon lady
.F6	Frost spirit

หมายเหตุ ดูรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้เลขคัดเตอร์เพื่อการขยายเลขหมู่ในบทที่ 4

3.3 ปีที่พิมพ์ (Date of Publication)

ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันใช้ปีที่พิมพ์เป็นสัญลักษณ์ส่วนหนึ่งในเลขเรียกหนังสือ เพื่อระบุครั้งที่พิมพ์ ถ้าหนังสือชิ้นนั้นมีได้ตีพิมพ์เป็นครั้งแรก แสดงถึงความทันสมัยของหนังสือและจัดการจัดหมู่หนังสือเป็นเอกลักษณ์ของระบบนี้ ปีที่พิมพ์เขียนต่อจากเลขประจำหนังสือ (เลขผู้แต่ง)

เช่น หนังสือ *A Historical Introduction to Library Education*
เขียนโดย Carl Milton White พิมพ์ในปี ค.ศ.1995 มีเลขเรียกหนังสือ ดังนี้

Z 668
.W54
1995

- Z = อักษรโรมันเป็นสัญลักษณ์แทนหมวดใหญ่ที่ว่าด้วยบรรณานุกรมและบรรณารักษ-ศาสตร์
- 668 = เลขหมู่ย่อยว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับห้องสมุดในประเทศสหรัฐอเมริกา
- .W54 = เป็นเลขผู้แต่งของรายการหลัก คือ White
- 1995 = เป็นปีที่พิมพ์ระลอกครั้งที่พิมพ์

3.4 สัญลักษณ์ของชื่องาน (Workmarks/Work letters)

Workmarks อาจเรียกว่า Work letters ก็ได้

ในการจัดหมู่หนังสือระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน การใช้สัญลักษณ์ของชื่องานเป็นส่วนหนึ่งในเลขเรียกหนังสือจะมีใช้ในบางกรณี ดังนี้

1. สัญลักษณ์ของชื่องานได้มาจากอักษรตัวแรกของชื่อเรื่อง (ไม่ว่า article a, an, the ที่อยู่คำแรกของชื่อ) เพื่อแสดงความแตกต่างของหนังสือชื่อเรื่องต่างกัน ซึ่งเขียน โดยผู้แต่งคนเดียวกัน

ส่วนมากการใช้สัญลักษณ์ชื่องานเป็นหนึ่งในเลขเรียกหนังสือ มีใช้ในหมวด PZ (หมวดย่อยว่าด้วยวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น) และมีใช้เฉพาะสำหรับวรรณกรรมวัยรุ่น ซึ่งเขียนเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น เช่น หนังสือ **A Bird Seed & Lightning** เขียนโดย N. Borisoff มีเลขเรียกหนังสือดังนี้

PZ
7
.B64
Bi

- PZ = หมวดย่อยว่าด้วยวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น
 7 = วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นเขียนเป็นภาษาอังกฤษและอังกฤษอเมริกัน ในปี ค.ศ.1870- เป็นต้นมา
 .B64 = เป็นเลขผู้แต่ง คือ Borisoff
 Bi = เป็นสัญลักษณ์ของชื่องาน คือ Bird--- (ไม่นับ article A)
 หนังสือชื่อ **Thalassine** เขียนโดย V.C.Reinshaw มีเลขเรียกหนังสือ ดังนี้

PZ
7
.R29
Th3

- PZ = หมวดย่อยว่าด้วยวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น
 7 = วรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นเขียนเป็นภาษาอังกฤษและอังกฤษอเมริกัน ในปี ค.ศ.1870- เป็นต้นมา
 .R29 = เป็นเลขผู้แต่ง คือ Reinshaw
 Th3 = Th — สัญลักษณ์ของชื่องาน คือ Thalassine
 3 — แสดงครั้งที่พิมพ์ ในที่นี้หมายถึงการพิมพ์ครั้งที่ 3

หนังสือชื่อ **The Best Nature Stories** เขียนโดย Paul Annixter มีเลขเรียกหนังสือ ดังนี้

PZ
10.3
.A59
Be

- PZ = หมวดย่อยว่าด้วยวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่น
 10.3 = เลขหมู่ย่อยว่าด้วยเรื่องนิทานเกี่ยวกับสัตว์
 .A59 = เป็นเลขผู้แต่ง คือ Annixter
 Be = เป็นสัญลักษณ์ของชื่องาน Best ---- (ไม่นับ article)

2. การใช้ Work letters ปรากฏในเลขเรียกหนังสือสำหรับสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องที่มีระยะการออกสม่ำเสมอ เช่น สิ่งพิมพ์สมาคม รายงานการประชุม เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เลขเรียกหนังสือนั้นมีลักษณะเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น โดยใช้ตัวอักษรโรมันตัวเลข เช่น a, b, c, d,..... เป็นต้น

เช่น

QH 51 .C77 1998	QH 51 .C77 1998a	QH 51 .C77 1998b
--------------------------	---------------------------	---------------------------

- QH = หมวดย่อยว่าด้วยชีววิทยา
 51 = เลขหมู่ย่อยว่าด้วย การเรียนการสอน การวิจัย
 .C77 = เลขคัดเตอร์ของชื่อเรื่อง **Conferences on Undergraduate Curricula on Biological Sciences**
 1998 = การประชุมในปี ค.ศ.1998 ครั้งแรก
 a = การประชุมในปี ค.ศ.1998 ครั้งที่ 2
 b = การประชุมในปี ค.ศ.1998 ครั้งที่ 3

สรุป

- เลขหมู่หนังสือ (Class Number) คือ เลขที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้แทนเนื้อเรื่องของหนังสือ เพื่อจัดกลุ่มสิ่งพิมพ์ที่มีลักษณะเนื้อเรื่องเหมือนกันหรือเกี่ยวข้องกันอยู่ในที่เดียวกัน
- เลขหมู่หนังสือในระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันใช้สัญลักษณ์แบบผสมประกอบด้วยอักษรโรมันและตัวเลขอารบิก บางกรณีอาจมีการใช้จุดทศนิยม จำนวนเลขอารบิก และเลขตัดเตอร์ ใช้แทนเนื้อเรื่องเฉพาะเพื่อการขยายเลขหมู่ย่อยให้ละเอียดขึ้น
- ตัวอักษรโรมันที่ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนเลขหมूमูลักษณะดังนี้ :
  - ตัวอักษร 1 ตัว ใช้แทนหมวดใหญ่ (Class)
  - ตัวอักษร 2-3 ตัว ใช้แทนหมวดย่อย (Subclass)

4. ภายใต้หมวดย่อย (Subclass) มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่ย่อย (Division) และหมวดหมู่ย่อยย่อย (Subdivision) โดยการใช้ตัวเลขอารบิกจำนวน 1-9999 ตลอดจนใช้จุดทศนิยมและคัตเตอร์

5. เลขหมู่ที่ต้องใช้เลขคัตเตอร์เพื่อขยายเลขหมู่ให้ละเอียดขึ้น จะใช้เมื่อมีคำสั่งให้แบ่งย่อย “A-Z” ได้แก่ การแบ่งย่อยแยกตามชื่อภูมิศาสตร์ ; ชื่อบุคคล (เช่น ชื่อนักประพันธ์ ฯลฯ) ; ชื่อเฉพาะ หรือชื่อเรื่องเฉพาะ เป็นต้น

6. เลขประจำหนังสือ (Book Number) คือ สัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้หนังสือที่อยู่ในหมวดหมู่เดียวกันมีสัญลักษณ์ต่างกัน

เลขประจำหนังสือประกอบด้วย อักษรตัวแรกของชื่อผู้แต่ง หรือชื่อหน่วยงาน หรือชื่อของงาน กับเลขอารบิกจำนวนหนึ่งที่กำหนดขึ้นสำหรับชื่อผู้แต่ง หรือชื่อหน่วยงาน หรือชื่อของงานนั้น ดังนั้นเลขประจำหนังสือเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า เลขผู้แต่ง (Author number)

7. เลขผู้แต่งในระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้กำหนดจาก “ตารางเลขประจำหนังสือของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LC Book Number Table)” ที่ใช้ในการจัดหมู่หนังสือระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน โดยเฉพาะ

8. แม้ว่าเลขผู้แต่งในระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันไม่ได้กำหนดจากตาราง “Cutter-Sanborn Author Tables” ที่ใช้กับระบบการจัดหนังสือแบบทศนิยมของคิวอี้ก็ตาม แต่ก็ยังนิยมเรียกเลขผู้แต่งว่า “Cutter Number” เพื่อเป็นเกียรติแก่ ชาร์ลส์ เอ็มมี คัตเตอร์ ผู้คิดสัญลักษณ์ตัวอักษรโรมันผสมกับตัวเลขอารบิกขึ้นเพื่อประโยชน์ในการจัดบริการของห้องสมุด

9. ปีที่พิมพ์ กำหนดเป็นสัญลักษณ์ส่วนหนึ่งในเลขเรียกหนังสือเพื่อระบุครั้งที่พิมพ์ แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของสัญลักษณ์ที่ใช้ในระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน

10. สัญลักษณ์ของชื่องาน ส่วนมากมีใช้เฉพาะในบางหมวดย่อยเท่านั้น ได้แก่ หมวดย่อย PZ ว่าด้วยวรรณกรรมสำหรับวัยรุ่นซึ่งเขียนเป็นภาษาอังกฤษและภาษาอังกฤษอเมริกัน

แบบฝึกหัดทบทวน

1. จงให้คำนิยามคำต่อไปนี้

- 1) Author number
- 2) Book number
- 3) Call number
- 4) Class number
- 5) Cutter number
- 6) Work letters
- 7) Workmarks

2. สัญลักษณ์การจัดหมู่หนังสือระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันมีลักษณะอย่างไร
3. เลขเรียกหนังสือของระบบห้องสมุดอเมริกันมีรูปแบบอย่างไร
4. เลขประจำหนังสือมีใช้ในการจัดหมู่ระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันหรือไม่ และมีวิธีการกำหนดอย่างไร
5. “Cutter Number” ในระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันมีจุดมุ่งหมายในการกำหนดอย่างไร
6. จงกำหนดเลขผู้แต่งสำหรับชื่อต่อไปนี้ (กำหนดเลข 2 ตำแหน่ง)
  - 1) Richard H. Axson.....
  - 2) David Bordwell.....
  - 3) Patricia Cuyler.....
  - 4) Alfred Einstein.....
  - 5) Rocky Grazians.....
  - 6) Dale Ingmanson.....
  - 7) Jill Krementz.....
  - 8) Patrick McManus.....
  - 9) Adrinne Oldale.....
  - 10) Gary Paulsen.....
  - 11) Sterling Quinlan.....
  - 12) Carin Quinn.....
  - 13) Lou Sahadi.....
  - 14) William Severn.....
  - 15) Raymond Smullyan.....
  - 16) Leo Tatum.....
  - 17) Michael A. Utton.....
  - 18) Maxine Van Evera.....
  - 19) John Walsh.....
  - 20) Kam Yuen.....